

Tanis gadījumos, kur sūdzībā minētie apstākļi apstiprinājušies, nekavējoties gādāt, lai izpaligus nesenīgam saimniekiem atņemtu un tos pārvietotu pie cita saimnieka. Tā, kādās Kurzemes lauksaimnieka mājās saimnieko trīs mantinieki, kas savā starpā strīdas. Izpaligus sarunājis viens no tiem, bet pārējie divi savu naudu pārnesuši uz pieņemtajiem izpalīgiem, tos visvisādi terorizēdami. Ari šīs gadījumā Tautas Palidzības iecirkņa priekšniekam, saziņā ar vietējo skolotāju, neatlīcis nekas cits kā minētos izpaligus parvietot tāni pašā pagastā citās mājās, kur tie ar saviem jaunajiem saimniekiem ļoti apmierināti.

Vīsa visumā tomēr jākonstatē, ka latviešu lauksaimnieki pilnā mērā izpratuši izpaligu nozīmi un dzīlāko jēgu, nesaskatīdamis viņos tikai darba spēku, bet gan saskatīdamis viņos savas tautas ideālistisko jaunatni, kas tiecas palīdzēt savest un uzturēt kārtībā mūsu zemes vissvarīgāko darba nozari — lauksaimniecību. Un kā saimnieki un nevis darba devēji tie līdz ar to pēcpilda pašreizējā laika svarīgo prasību pēc kopības apzinās dzīvē un darbā.

Tālāk jāievēro, ka iziešana lauku darbos nav jāizprot tikai kā darba pienākums, bet savukārt kā atpūta vieniem tiem, kas divas trešdaļas sava laika pavadījuši mācības iestāžu slēgtajā telpā un pilsētas putekļainajā gaisā, lepriečinoši vērot, ka tā pilsētas jaunatne, kas agrāk savas brīvdienas pavadīja jūrmalā, gozējoties smiltīs un apmeklējot virpulgridas, tagad nebeidz ar prieku stāstīt, cik daudz prieku un pārmaiņu tai sagādājuši lauki. Vairāku pagastu skolotāji zina stāstīt, ka Rīgas izpalīgi pieteikūšies par dalībniekiem viņu vadītajos koros, kur bez jaukājām dzīsemīm, kas vieno dzīdātajus, pilsētu un lauku jaunieši sadraudzējas un izklaidējas. Ari lietainā vasara devusi bezt tam pieteikumi daudz iespēju rast vajābrūzis personīgām interesēm un uzjaunībām.

Laukos mūsu jaunatne pasargāta no morālās pagrīšanas. Aceroties kaut pagājušo vasaru un rudenī, kad skolēni kara apstākļu dēļ ne iš reizes varēja izķīlēt no pilsētas un mācību laikam aizkavējoties bija spiesti kļūtēt pa ielām, un salīdzinot to ar pārēzējo vasaru, kad tie var palikt laukos līdz mācību sākumam, mēs redzam ievērojamu uzlabojumu brīvdienu izmantošanā. Bez tam nenoliedzami šī vasara dod ļoti daudz jaunatnes norūdīšanai un rakstura audzināšanai, jo lieki te būtu atgādināt vērtīgo dzīves skolu, ko līdzīgi, bet daudz pilnīgākā apmērā baudīja mūsu tēvi un tēvu tēvi, kas nākuši no laukiem. Tas ir rūdījums, ko citādā veidā cenšas iegūt vīsi tie jaunieji, kas iesaistījušies darba dienestā.

Pēc šīs vasaras neatradīsies vairs nevienīs latviešu zēns vai meitene, kas neprastu vairs atšķirt krievus no māzīmēm, galda bietes no lopu bietēm un ābeli no plūmes. Un pilsētu jaunatnei bez tam būs ieguvusi dažu labu dzīves gudrību un paplašinājusi savu dzīves pierdzi, kas tā vēlākajā dzīves ceļā atvieglos ne vienu vien soli.

Tādēļ iziešanu vasaras lauku darbos pašu par sevi uzskatot par vērtīgu ieguvumu mūsu jaunatnei, no pašreizējiem novērojumiem varo to vēl jālielā mērā uzskaitīt par mūsu tautas viesīšanas darbu, kurā dota iespēja saaugt pilsētu jaunatnei ar lauku jaunatni, viena sociālo noslāpojumu pierderīgajiem ar otru, tautietim ar tau-tieti.

Mag. iur. A. Sīde.

Neveiksmīgs amerikāņu desants mēģinājums

Tokijā, 11. augustā (DNB). Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

Mag. iur. A. Sīde.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

*Pielikums Amerikāņu desanta
mēģinājums*

Tokijā, 11. augustā (DNB).

Savienoto Valstu karaspēks mēģinājis izcezt desantu Zālamāna salu grūpas Tulagi salā. Japānu spēki, kas okupējuši salu, smagā cīpās ienaidejnieka desantu gandrīz pilnīgi iznīcinājuši.

Pielikums Amerikāņu des

VARONĀZIESMA KĀJNIEKIEM

Pavēlē ir skaidra: jāizveido priekšta nocītinājums! Sakaujo boļševiku alkusajiem spēkiem ir izdevies atkāpēs pāri Donas lejasdaļai. Tie tagad sagina no austriumiem uz rietumiem lāstošo 200—600 m plato Donu izmākt kā dabisku nocītinājumu poziciju nātā aizturēt vācu triecienu, kas kopš ilja no Voronežas strauji izvērtēs ienvidu un dienvidaustrumu virzienā, agūjušo nedēļu panākumiem jāgūst vai agojums šo boļševiku plānu izjaunānā. Donas lejasdaļai jātiek pāri!

Tankiem pa priekšu vācu motorizētie ānieki izlauzūs līdz Cīmlanskajai, trēnieki pārdrošināti dienām un nākam laikā smagas cīnas, kas prasīja skārīgu fizisku piepūli. Viriem pilīgi skaidrs, ka jaunais uždevums — riekiem nocītinājuma izveidošana ūt grūti pārkāpams rieks. Naktis ir tākā, kad ir zvaigznaina, kad pl. 2.15 īrmā vācu triecienlaivas atstāj šo onas krastu, lai rīta austā sāktu lielotu. Boļševiki zina, ka vācieši nāks, av viņiem zināms tikai laiks un vieta, ur tas notiks. Vācu vadība tog arī neprincipi un neizvēlas vietu, kur pamāju spēki varētu šo uzbrukumu gaitā. Pārsteigums izdodas.

Kamēr laivas trakā ātrumā šķērso pārmērā 250 m plato Donu un smiltīm kstot drāžas otrā krastā, neatkarīgi apvīdu, kas tikpat ideāls aizstātīm, cik neizdevīgs uzbrucējam. Dzīļā mīltis kavē soļus. Niedres, vecas atkarības neļauj gūt nekādu pārskatu par pākātni un visādi kavē kustību. Vācu āniekiem sākot ielaušanos šai biezonai, tos sapēn nikna uguns. Tācū o šāvējīm neviens nav saskatāms. Boļševiki sādī lieliski maskotās lauku ozīcījās un pretestības līdzās. Viņi ikni un neatlādītām ložmetēm un rokas granātām. Sai apvīdu, as boļševikiem dod visas aizmugures īspējas, viņi jūtas kā savas elefantas. Aiz kokiem un kokos sādī audzi snaipe. Soli pa solim vācu āniekiem jāzīcina katru zemes pēda. Ar uzvaru te cīnās vīrs pret vīru. Sai izstāvēšanā pozīcijā boļševiki novēršiši dzīzes vienības, jo grib to par atru cenu noturēt.

Viņi pielāga katru vācu kājnieku pāris metru tuvumā, lai to saņemtu rīstu ugunskrus. Pat nocītinājumus nākumā, kad kājnieki jau pāvāmām klāt, boļševiki pretojas līdz pēdē-

jam un lauj burtiski sevi pozīcijās nogalināt. Šai cīpas telpā nav nevienu padosānā zīmeli pacēlās rokas. Pāri uzbrukumā skrejošo kājnieku sejām plūst sviedri. Saule spiedigi karsē zemi un ciņētā. Rikles izzuvušas, un katram viram ir tikai viens dzērējams trauks, kas drīzi vien iztukšots. Stundām ilga ir šī cīpa, līdz vien piekrastes apgabals atrodas stingri vācu rokas un sasniegta arī cīmi, kas atrodas 8 km no Donas.

Te labi izbūvētās pozīcijās boļševiki sagaida vācu kājniekus no jauna. At-

kal sākas isas un smagas cīnas. Vācu uzbrukuma trieciens pirmajai aizsardzības linijai piekrastē un šīs linijas pārvarēšana, kas boļševikiem šķitīs neiespējama, tā satricinājusi vīnu karavīrus, ka tie, neaspējuši pamest pozīcijas, vietām padodas gandrīz vai bez cīpas. Tagad atkal tas pats, kas gan drīz visur karā pret boļševikiem: vienā vietā cīpa vislielākā neatlaicība un nūums, otrs vietā pilnīga nevarība un padevība. Pievākarē priekštilta nocītinājums izveidošas. No vīna krasta ar celtuvēm nepārtrauktīti pārvesti papild-

spēki cīnā raidītās vienības jūtami pastiprina.

Cik grūti bija priekštilta nocītinājumu izveidošas, tikpat grūti to noturēt. Neviens, kas pieredzējis dienas vai naktis cīpas pie šī priekštilta nocītinājuma, tās nekad neaizmirs. Boļševiki dāra vīsu, lai izcīnītu šo pozīciju, kas tos apdraud kā dzelzceļa dūre. Nē diezne, ne nakti nav acumirkā, kad boļševiki pret vācu pozīcijām neverstos ar artilleriju un smagajiem granātu metējiem. Tam visam vēl pievienojas vīnu bumbvedēju uzbrukumi.

Vini savilkusi pie mūsu priekštilta nocītinājuma viss tipprākos spēkus. Ne-palet ne diena, nedz naktis, kurā boļševiki kājnieku un tanku masu uzbrukumā nemēģinātu sasniegat savu mērķi. Neviens vācu kājnieks, kas te cīnās, ne šās dienās, ne arī naktis nav gulējis vairāk kā kādu minuti, un arī tālāk tad, kad nogurums bijis tāls liels, ka pat vislielākā tuvumā sprāgtosās granātas to vairs nav spējušas uzmodināt.

Te pie priekštilta nocītinājuma ik-vienām jābūt gatavam katru sekundi cīnīties. Nevienu acumirkā ierociis nedrīkst izslēdot no rokām un ne uz mīnūti skats nedrīkst novērsties no ie-naidnieka. Tā ir dzīvošana ar briesmām un cīpi ar briesmām. Ko gan spēj izteikt vārdi par fizisko piepūli vai smago cīnu. Tā ir kāja līdzīgas kļūs vāronība. Tā pazīst tikai kļūs pienākuma pildīšanu, kas prasa katru atsevišķu cīnītā galējā spēku. Neviens nekad nevarēs šiem kājniekiem pateikties par to, ko viņi veid un kas tiem ik dienas no jauna jāveic. Šāda cīpa neprasa tikai fizisku spēku, tā sagrauj nervus un panem vīnu ciļvēku.

Cik daudz gan vajag personīgas drosmes un personīgas upurēt gatavības, ja ik bridi acu priekšā ir pārspēkts un to-mēr nedrīkst ne domāt par to, ka reiz izcīnīto zemi varētu arī atdot. Cik daudz gan vajag sirdsdrošības, lai šai raganu kātā ieturētu dienas un naktis. Nerviem jākust dzelzceļiem, lai tad — te tā ir atgādījies — kad boļševiku tanki ielaužas vācu pozīcijās, kājnieki palikuši savas ierakumus un atvairītu sekojošo boļševiku kājnieku uzbrukumus. Tas notiek brīdi, kad boļševiku tanki vācu līniju aizmugurē ūjūj cīk vien jaudas. Viņi, kas te cīnās, neprāst aturības, tie prot ar savu darbu pārīt savu uzdevumu.

Nepārtraukti boļševiki pastiprina savus uzbrukuma spēkus. Kamēr citā Donas vieta no izveidotajiem priekštilta nocītinājumiem vācu vienības dos tālāk triecienā uz dienvidiem, mūsu priekštilta nocītinājumā jāzīnes viss koncentrēto boļševiku ieroču smagums. Klusēdamā kājnieki pilda savus smagos pienākumus. Skaistākā alga un lielākā atzinība viņiem ir apziņa, ka viņu cīpa, kas saista stiprus boļševiku spēkus, pārlīdz kāji briediem celā uz dienvidiem zīmī mušu turpmākajā dzīvē.

Darbavirs J. Kariks.

Atvalinājums sestdienas vakarā

Skroders sēd uz aku, lāpa savu fraku... Šis pazīstamās dzīesības medodi skan pie kādas barakas iejas durvīm. Tur uz solīna sēd Saulē brūni iedēdzis darba vīrs, un veikli piediedz frēnciā valīgās pogas. Sodien ir sestdiena un tas, kas nedēļā nokavēts, jāpaveic tagad, jo pēc pusstundas izsniegs atvalinājuma atļaujas un tad vienām jābūt labākā kārtībā. Žemē siltas dušas nomazgāti nedēļā uzkrājušies putekļi, vakarīpas pārētas, un visi gaidi signālu, kas liks stāties uz pēdējo apskati pirms izēšanas. Driz vien ārā atskan dežurējošā virsnieka svilpīns, un atvalinājumā gājēji steidz stāties apskates ierindā. Tā ir isa, bet patīti. Stulmeņiem un vidusostījām jāspīd tā, lai vajadzības gadījumā tur vārētu spoguloties. Tirai jābūt arī matu sukkai un kabatas latīnām, nēmaz ne-runājot par rūpīgi noskūtu bārdu un tīru, baltu apkālīti.

Pārbaude laimīgi ieturēta. Vēl pēdējie aizrādījumi par atvalinājuma ilgumu un ieturēšanas atvalinājuma laikā un tad — skan komanda: "Iziet!" Izjūk ierindā, un vienkopus pulcējās tie, kas nolēmuši iziet kopīgā pastaiga. Vēl iss uzkavēšanā pie sardzes, un tad pa nometnes galveno ceļu mēs iejām atvalinājumā. Pa šo ceļu mēs nonākam uz šosejas, pa kuru var nokļūt vai nu cīmā, vai pilsētā.

Vakars brīnišķīgās jauks. Skatoties uz zalojošo koku ietverio un zeltīto saules staru apmirdzēto ciemu, tīri nemanojot visi nogriezāmies uz turieni. Pa ceļu skan joki un aprītās, jo jauniem cilvēkiem to nekad netrūkst. Desmit minūtēs ceļa mērķis sasniegts, un mēs iejām it kā teiksmu valsti. Šis ciems

nav tāds kā parasti, kur viena galvenā iela un mājas abās pusēs. Šis frīzu ciems vairāk līdzīns mazai, romāntiskai pilsētai. No galvenās ielas nozarojas mazākas ielinās un tās savukārt krustojoties veido sarežītu eju celu.

Ciems atrodas uz paša Ziemeljūras krasta un ceļis jau 18. g. s. sākumā. Tajā vērojamas visas šīs zemes ipatnības. Baltas, ne visai augstas, mūra mājiņas ar biezīem, pelēkiem salmu mājiņiem un gaismē logiem. Uz katras mājiņas atzīmēts celšanas gads. Ap mājiņu zemes valnis, kas izpilda arī zīga vietu. Un aiz šī valna iekāpīs kārta, kas nolēmuši iziet kopīgā pastaiga. Rūpīgi kopīs kapu kopīnas stāsta par to, ka šos aizgājējus milā piemīnā tur viņu tuvinieki. Cerīkpīru iezīgota stāv sarkana kāgelē celtene, un pa tās atvērtajiem logiem plūst ārā mūzikas skāpīši. Uzraksts vīrs durvīm liecīna, ka te ir kafejnīca "Klīnts miers". Un gribot negribot mūsu soļi ved uz turieni. Ieejot iekāpī liekas, ka esam ienākuši jaukā atpūtas namā. Pie pūķiem greznotiņi galīnēm sēd daži viesi un reiza pa reizei pacēl pie lūpām vīna kausu. Liekas, visi viņi nogrimuši sapņos. Un kā gan lai te nespēnotu! Jau pats nosaukums "Klīnts miers" vēstī, ka te valda miers. Aiz

logiem smaržā ziedi, bet radio pārrāda jauku vakara koncertu.

Mēs pasūtām vīna kausus un ari paši iegūsimstām sapņos. Mūsu sapņi aizlido uz dzīmteni, kur briest drūvas, un kļūs vārārā tālu skan garā stabule.

Kāsi iztukšoti, mēs dodamies tālāk un ejot pa mazajām iehīnām mūs pārņem nepārītām vēlēšanās iestātītēs arī ciema balto ēku iekāpīs. Pie kādas glītas mājīnas strādā sīrma māmula.

Mēs ejam pie vīnas un uzskām savrunu. Kad pastāstām, ka esam latvieši un brivprātīgi nākusi, lai ari savas rokas pīliktu kopējā darbā, vīnas acis atmīrītā sīrīnā un pīlīdītā. Māmula labprāt pārāda ari ēkas iekārtājumu. Cik šī cīlētie vīenkārša no ārpusēs, tikpat glīta un mājīga tās iekārtē. Katrai vajadzībai savā glīti iekārtotā istabīnā un katrā no tām valda vislielākā noteikītā, kārtība un tirība. Mājas iepānīce ir adītā un vīna laipni parāda mūrs ari savu darbu. Divi logi gādā par to, ka rīgs un kārtība un tālāk triecienā uz dienvidiem, mūsu priekštilta nocītinājumā jāzīnes viss koncentrēto boļševiku ieroču smagums. Klusēdamā kājnieki pilda savus smagos pienākumus. Skaistākā alga un lielākā atzinība viņiem ir apziņa, ka viņu cīpa, kas saista stiprus boļševiku spēkus, pārlīdz kāji briediem celā uz dienvidiem zīmī mušu turpmākajā dzīvē.

Darbavirs J. Kariks.

S. g. 31. jūlijā Austrumu frontē cīnā pret boļševikiem kritis SS ieroču karavīrs

Hanījs Eriss (Husnetdins)

Dzīļas sērās vecāki, brālis — cīnas biehrs Austrumu frontē, brālis, mājas tālumā un pīderīgie.

S. g. 13. jūl. Austrumos skajstākajos dzīves gados, pēc 100. mēnīšām cīnīgās aizmīgas uz mūžu mūsu vienības, sārīs mīlītās dēlīš, brālis, svainis un tēcīs

DIZKAREIVIS
Māris Lācis
dzīmis 1915. g. 12. marta Rīga.
Dzīļi sērōjoties vecāki, māsa ar bēriem un svainīs.

†

Māris mīlais vīrs, mūsu tēvs, vīratēvs, vecēvs un brālis.

JŪLIJS VIĶKS

dzīmis 1884. g. 3. aug., miris 1942. g. 6. aug. Izvadišana 30. gada Sākumā Pālēm uz Baznīcas kapīm 1942. g. 11. aug., plkst. 17. SEROJOSIE PIEDERĪGIE.

1942. g. 8. augustā mīlais mīlais vīrs, tēvs, brālis un tēcīs pensionēts pīlētās darbinieks

KĀRLIS PĪRS

dzīmis 1880. g. 26. jūlijā. Izvadišana 3. g. 19. augustā pl. 17 no Meža-kapīcas uz Sv. Jāņa draudzes kapīm. Uz klausu pavadišanu līdz SEROJOSIE PIEDERĪGIE.

†

Š. g. 9. augustā mīlais mīlais sīrīnās vīnīgais dēls

Aleksandrs Krasīkovs

Izvadišana 12. augustā pl. 19.30 no Pāvila kapīcas uzāmīšā. Uz klausu pavadišanu līdz dzīļas sērās MĀTE un PIEDERĪGIE.

†

Mīlais mīlā māte un vecmāmīna

ANNA ROZENTĀLS

dzīmis JANSONS

dzīmis 1868. g. 15. jūli, miris 1942. g. 9. aug. Apbedīšana 14. aug. Pīkeliem kapīcā pie Cēsimi.

PIEDERĪGIE.

†

Mīlais mīlais vīrs, mūsu tēvs un vīratēvs

FRĪCIS SKRODELIS

dzīgā Dieva mīlā 1942. g. 10. augustā savā 63. dzīves gada Lejasīcīema pag. Mežījās.

Sērōjoties PIEDERĪGIE.

†

IZSAKU SIRSNIĜU PATEICĪBU

fin. fabrikas "Furners" administrācijai un strādniekiem par līdzību un materiālo balstu manā vīra

JĒKABA ARNEMANA

nāves gadījumā.

SIEVA.

†

+</p

Irma Graudina

Egona Čāniņa simējums

No modernās lielpilsētas jaunavas līdz klasiskās traģēdijas karalienei — tāds ir aktrises *Irmas Graudīnas* līdzīnējais veidošanās ceļš. Kad pirms gadu desmita viņa uzsāka skatuves gaītās Nacionālā teātrī, viņas dailīas ziemīnieces izskats ar stiegu zēnisko augumu un straujām kustībām bija sevišķi piemērots mūsdienu salona lugās.

Graudīna tad parasti tēloja sporta metēnes, aukstas intelektuālistes, kas vīru vērtē pēc automašīnas cūndriņa skaita un spējām tenisā vai boksā. Tomēr jaunā apdāvīnātā māksliniece nesastināja salona asprātbūtu interpretētājas vienveidīgā pozā. Viņa ne tikai apguva teicamu aktierisko techniku un kļuva sievišķīgākā, bet arī katru lomu paplašināja savu jūtu diapazonu. Kā Ziverta Māra nonākusi liktenīgās dzīvības un nāves jautājuma priekšā, viņa atklāja pārdzīvojumus bagātību un gara spriegu satvaru. Milestību no rotājās un laika kavēkļa pārvērtās lēlājā dzīves laimes veidotājā, kā piemēram to redzam viņas intēlīgentajā lauku jaunavas Elinas tēlā. Kaut gan Graudīna varonēm jūtas nesteidzas pārkāpti prāta uzcelto žogu, un trakas kaislības tām svešas, tomēr sievietīgā sirds ir pavēlniece pat viņas tēlotai Schiller'a karalienei Elizabetai. Tas ir majestātiskas valdniece un cēlās sievietes tēls, rūpīgi izstrādāts kā psicholoģiskā pārdzīvojumā, tā arī ietverts stingrā lielu līniju formā. Apzinoties, ka katru karalienes kustību un vaidstūzīnu viss galms un tauta, Graudīna skopi izlieto ārējos izteiksmes līdzekļus, piemēram: par karalienes satraukojām jūtām liecīnā tākai smalko lūpu stiezdīzīgas vibrācijas, kamēr pats aktrīss kermenī visu scēnā laiku paliek nemākslotā stāltā pozā. Personīgā dzīvē Gr. mil dailas lietas, mūziku, grāmatas un savu jauki iekārtoto māju. Brīvos brīzos viņa ar priekšu nododas arī saimniecības pienākumiem un šovasar savā Inčukalna dārzā citīgi rāvējusi dobes. Gimenes dzīvē Gr. vispār ir loti laimīga un viņas mazais audžu dēls Pēteris taisni dievina savu jauno, dājo māti. Pēc daudzām pārdzīvojumiem un rūgtuma gadiem viņa tagad droši un līgsmi paceļ savu zeltītano galvu un saka: «Dzīvot ir skaisti!» X.

Dziesmuvaras koja ārkārtējs mēģinājums bērnu gadījumā šodien, 12. augustā, pl. 19, savās telpās.

Kopsim savu valodu!

Latviešu rakstu valodā pavelamās izteiksmes daudzskaitīta forma verbīem, kas infinitīvā beidzas ar -kt, ir ar -ciet: nāciet, pēciet, sāciet (nevis nākiet, pēkiet, sākiet).

KNUTS LESINŠ

MĪLESTĪBAS
ZĪMOGS

ROMĀNS

(11. turpinājums.)

Ar visu to es nokļuvu diezgan neērtā un mocošā stāvokli. Es varēju gleznot — vairāk nekā. Mazais intimais vakara seanss, kas bija visas šīs lietas ierosinājums, vairs neatkarītājās.

Bet arī tad, kad man nebija jābalīdās, ka Rutas māte mani varētu nokošķīties, es nekā sevišķa nevarēju pateikt. Tam par iemeslu bija taisni mūsu bīvās un nepiespiestās attieksmes kopš bērniņas. No reiz uzsāktā valšķīgā un zēnīgā tonā, kādā mēs vienmēr sarunājāmies, es nekādi ne-spēju pāriet uz milētāju nopielno un juteklisko, gluži kā pie zīnāmās maskas pieradis aktieris netiek no tās valā dāreiz arī nākamā lugā. Tur man bija kāds nepārvarams psichologisks šķērslis priekšā, drīzāk es būtu varējis pēc sīrīs patīkamas izrunāties ar pilnīgi svešu, nejauši satiktu meiteni.

Bez tam, — ko tad es īstenu varēju teikt? Cilvēks bez mājas, bez darba, bez jebkādām noteiktām nākotnes izredzēm... Tādām vēl uzstāties oficiāli bildinātāja lomā, kas jau pati par sevi nav nekāda pateicīgā lieta, — likās pārāk smiekīgi. Un stāstīt vienkārši par savām jūtām, savu alzraušanos — tieši

Sabiedrības atsaucība

Tautas Palidzība no 1.—6. jūnijam sapēmisi ziedojušus 5.986.29 RM. Ziedojuši: skārda fabr. «Kvēle» strādn. 120 RM 20. būvkant. strādn. 14,50, J. Strods 10, I. grāmatn. darb. 31,50, Valsts mākslas muzeja darb. 10,20, I. Rīgas valsts komerc. darb. 46,25, Mēru un svaru v. darb. 16,70, «Rīgas kažokas» strādn. 30, Krimuldas draudze konc. atlīk. 189, Z. Freimanis 5, I. antikv. darb. 6,50, «Energievers. Ostland» Juglas iec. strādn. 269,16. «K. Ozolina» f-mas darb. 20,80, Nicas puķu nams 100, «Delikatess» paraugveik. 35, Rīgas apr. rūpniec. raj. darb. 24,82, A. B. 50, kemju un zobu suku fabr. «Globuss» strādn. 12,40, «Corona» darb. 13,70, Rīgas biržas valdes darb. 18,90, Sērkociņu rūpni. «Vulkāns» darb. 72. Priv. rūpni. un amatn. pārv. Pārdaugavas II. raj. darb. 27, A. Lapīna pirts darb. 3,66, Rīgas mēch. rūpni. darb. 14, Mašīnu parka darbnīcas darb. 7,70, «Rīgas Kalķa» pārv. darb. 22,77, A. Pulste 5, kādas vienības kaļavirī 131,10, Rīgas krievu ip. pamats. darb. 7,31, A. Ratfeldera darb. 26,80, Rīgas centr. grāmatn. darb. 40,10, K. Rūsis 0,55, «Fāmācijas» darb. 49,32, Jūrniec. dep-ta

29,30, A. Drabinas frīzēt. darb. 11,50, Rīgas kārtib. dien. 4. iec. darb. 71,75, kīm. fabr. «Metis» strādn. 43,90, Rīgas kārtib. dien. 12. iec. darb. 96,58, I. Kviestīte 25, Izdales un apgādes direkc. darb. 150, Rīgas kārt. dien. I. iec. darb. 42, Kīmiskā rūpni. noz. darb. 15,70, Cielava zāģēt. darb. 16,50, kīm. fabr. «Atoms» strādn. 28,20, Rīgas pref. 8. iec. darb. 6,80, II. Rīgas valsts komerc. darb. 48,90, A. Pūniņš 50, zeku fabr. «Anita» un «Mona» strādn. 21, «Baustelē Stintsees» 10, bakelīta fabr. «Plastik» strādn. 9, apavu fabr. «Atlas» strādn. 9,80, Juglas papīra fabr. 43, Inčukalna virsmežu. darb. 317,50, Nurmēs dr. dāmu kom. 50, Rīgas pīls. finanču pārv. 300, J. Vēvera frīzēt. darb. 4,05, Poligr. rūpni. un grām. apg. daļas darb. 20,60, Farmācijas pārv. ārstn. augu uzp. darb. 12,99, Rugāju lauku sk. darb. 33,50, Neretas dzīr. darb. 3,50, St. Vasilevskis 6, Mores piensaimnīs s-ba 100, Rīgas krievu ip. pamats. darb. 7,31, A. Ratfeldera darb. 26,80, Rīgas centr. grāmatn. darb. 40,10, K. Rūsis 0,55, «Fāmācijas» darb. 49,32, Jūrniec. dep-ta

bagaru daļas darb. 53,16, Rīgas pīls. vesel. pārv. un iest. 137,53, II. poliklin. darb. 83,44, 4. slimn. darb. 89,03, zīdānu nama darb. 28,92, acu klin. darb. 16,75, tuberk. san. darb. 51,01, Pārdaugavas polikl. darb. 109,50, kīm. un bakt. laborāt. darb. 16,63, Sarkankalna slimn. darb. 4,14, Bērnu slimn. darb. 202,72, Rīgas pīls. ugunsdz. pārv. darb. 74,29, bij. P. Lukstiņa kokzāģ. strādn. 71, Rīgas pīls. kurināmā apg. daļas darb. maijā 10,16, SS Rīgas slimn. pārv. darb. 217,75, Poligr. rūpni. noz. darb. 161,10, II. slimn. darb. 169,09, Rūpni. dep-ta darb. 243, Bērnu slimn. centr. velotavas darbin. 23,39, Tuberk. slimn. 36,30, koku apstrād. fabr. «Baltkoks» strādn. 89,72, Apvien. polikl. darb. 209,82, 7. polikl. darb. 78,45, I. polikl. darb. Narvas 1. darb. 12,94, Rīgas pīls. I. slimn. darb. 508,97, Centrālā tbc aizgādīv. darb. 27,86, «Vairoga» kapit. būvni. daļas strādn. 51,61 un Rugāju piens. s-ba 100 RM. Tautas Palidzība izsaka sirsniņu pateicību visiem ziedotājiem.

Pašu kāposti pašu mucās

Jums garšo skābēti kāposti? Patikami iekābūši, sulīgi, tikko no gaisī daļetē toverēja vai mucās nemēti? Varbūt patik iekost arī svāigi skābētā gurķi, kas tāpat zināmā laiku nogulējis mucinā? Un nekait arī sēpu salāti! Patiesām, visas šīs lietas ir loti garšīgas un patikamas, tikai — ja tās iespējams sagādāt un saigābāt ziemas mēnešiem. Darba pirmā puse — legūt kāpostus, gurķus vai sēpētes nerada pārāk lielas bažas. Varam droši teikt, ka pilsētnieki, pat rīdzinieki šoruden savos gīmenē dārziņos būs izaudzējuši gan gurķus, gan kāpostus. Un svētdienas izbraukumos dažās labs pielāsis pilnu grozu gan baravikām, gan bērzelāpām. Vārdu sakot — produkti mūns būtu. Bet — kur nemēt uzglabājamos traukus — toverus un mucās?

Namamātēm un saimniecēm vispirms jāpārbauda un jāapskata jau agrākos gados lietotie trauki. Ātriem soliem tuvojas rudens, un līdz ar to arī vairāk izjūtātē toverēja un mucu vajadzība. Tāpēc — ārā, saules gaismā, no pagrabiem un citām vietām visas vecās, jau reiz lietotās un arī bojātās mucās. Varbūt vienai nav apstipojuma, citai bojātī atsevišķi dēļi, vairākās būs kļuvušas netīras. Bet visas šīs mucās un toverēja šajā ziemā nedrīkst atkal palikt tukši un atstāti. Ja pavarsāt mēs priečāmies un runājam par spodrības nedēļu, tad tagad, rudeni, ar karstu ūdeni un slotu spodrības nedēļas darbi jāveic pagrabos un pieliekamās telpās, iztīrot tās un reizē izmazgājot un izspodrinot toverus un mucās. Vajadzīga tikai laba griba un centība, daži spaini karsta ūdens, noder arī smalkās mīlitīs, un pēc dažu stundu čakla darba dzelzētās trauku koks būs atkal spodrs un tīrs. Vēl pāris stundas žāvēšana saulē un priekš būs katram skātīties, ka vecā muca vai toveris, kas bija noputējis un pārkāpies netīrumiem vai piesmacis, tagad no jaunā atdzīmēs.

Ko darīt ar bojātām mucām un toveriem? Saprotams, — jāsalabo. Bet kur un kā? Šo lietu atrisināt jau mazliet grūtāk. Jo koka darba pratejū un amatnieki pašlaik darbiem tā pārslogoti, ka nelabprāt grib uzņemties jaunus pienā-

Vēl nedaudz darba nogludinot un toverītīs labi noderēs gurķu, seņu vai kāpostu uzglabāšanai.

Foto «Tēvīja»

kumus. Tāpēc dažāk aktīvākiem gīmenēm tēviem pašiem jāsamēklē piemēroti dēļi, un jāmēģina salabot iebojātie trauki. Nav šaubu, ka iestācējiem labus padomus dos tie, kas jau agrāk šādos darbus veikuši. Lielam lauzu skaitam tomēr nebūs né veco, ne bojāto mucu, mīlējām jārūpējas par jaunu trauku. Pašlaik ir pēdējais brīdis, lai to darītu. Iestābā jau vajadzēja par traukiem padomāt vasaras sākumā. Tomēr — nokavētās vēl nav zaudētās, un tāpēc jāatceras visi pāzīpas un draugi, kas prot koka darbus, mīlīgi jāaprunājas un beidzot jāvienojas — viens toveris jau nu man patiešām nepieciešams. Kara laikā, kad savastarpīgā izpalidzība un sadarbība jāliek pirmajā vietā, latvietis latvietim

nedrīkst atteikties šo izpalidzību parādit darbos.

Koka darbu pratejū mums nav mazums. Varbūt ne visi no tiem ir mucu un toverīgā pagatavotāji, taču ar labu gribu arī šo darbu varēti paveikt. Pēdējās nedēļas līdz ražas ievāšanai lai velētās čaklam darbam ar cirvījiem, ēvelēm un dēlišiem rokās, ar kūpošiem ūdens spaipliem, smiltīm, pelnīem, ar paegu zariem, ko izkvēpināt piesmakūšas un baktēriju pilnās mucās. Un kad visi šie darbi būs paveikti, kāposti iešķētī, sēnes iestālitas, lepni teiksim — lai tā ziemā nāk! Mēs tās nebaudāmies. Mums ir krietiņi aizsargi pagrabā — pašu audzēti kāposti pašu gatavotās un tiņītās mucās.

Koka darbu pratejū mums nav mazums. Varbūt ne visi no tiem ir mucu un toverīgā pagatavotāji, taču ar labu gribu arī šo darbu varēti paveikt. Pēdējās nedēļas līdz ražas ievāšanai lai velētās čaklam darbam ar cirvījiem, ēvelēm un dēlišiem rokās, ar kūpošiem ūdens spaipliem, smiltīm, pelnīem, ar paegu zariem, ko izkvēpināt piesmakūšas un baktēriju pilnās mucās. Un kad visi šie darbi būs paveikti, kāposti iešķētī, sēnes iestālitas, lepni teiksim — lai tā ziemā nāk! Mēs tās nebaudāmies. Mums ir krietiņi aizsargi pagrabā — pašu audzēti kāposti pašu gatavotās un tiņītās mucās.

Tāpēc esmu pārliecīnāts, ka viņš nozīmēja tieši manas gaitas, neko citu. Jo, ja viņš savā dzīvīkoli arī strādātē pie savām lēsēm, tad pietika no viņa loga pamēst vienu skatienu ieslīpi pāri elai, lai redzētu, kas tuvojas Rutas mājelei no pretējās puses jau pa lielu gabalu. Viņš droši vien gribēja novērot, vai es tur iegriežos: dažreiz pievākārē, mājās ejot, es mēdzu atstāt tur savus gleznošanās piederumus. Un varbūt ar savu skatienu viņš pat gribēja tieši mani aizkavēt tur iegriezties, kas viņš dažreiz tiešām izdevās.

Sākumā nevarētu apzīmēt par launu. Tas bija kaut kas nepānesamāks: it kā viena, un kā niecinājums un drauds reizē. Apmēram tā, kā saimnieks noskatās uz savu vakarā vēl ārpus mājas nokļūdušo suni sētmalī; paskatās, paskatās, kur tas ir, un liekās tūdal pasvilps un iesaugsies: nu, Kranīci — kas ir? vai iesi būdā! citādi dažādi pēriņi!

Katrā zīpā šīs skatiens allaž sabojāja manu garastāvokli tādā mērā, ka ieiedams pie Rutas nolikt savu skrāju, aizsākatos audeklus un pārējās mantas, es ne tik vēl nevarēju parunāt, biju skumīgs un drūms.

Tādā kārtā ar katru dienu es kļuvi

Zinaida Lazda

Putna dziesma

Tumšo egļu ēnā
Udens upē viz.
Klusums savus spārnus
Tālu izplētis.

Pēkšņi putna dziesma
Mežā ieskanas,
Sevi legrimus
Dvēsle satrūkstas.

Izzūd miera aina,
Sašūpojas zars.
Celies, tālāk eji,
Nemierīgais gars!

Simfonisks koncerts

Diez' kāpēc Jānis Kalniņš allaž tika tā pa laikam redzēts simfonisku koncertu diriģējot, un atkal — tas ir bijijs «tikais Beethoven's», ko viņš tad saņām zināšanā nēmis. Vienu gan atceras mēses: vija darbs vienmēr bijis rūpības izmēģētās. Vai tā būtu bijīja, kas liez diriģentam kerties arī pie sarežģītām partitur